

Ce plătim mai mult și cine este afectat?

Val de scumpiri, după intrarea în vigoare a noilor măsuri fiscale

● România a intrat, la 1 august, într-o nouă etapă fiscală care aduce schimbări importante în consum, transport, impozitare și sistemul de sănătate

De la 1 august 2025, au intrat în vigoare primele măsuri fiscale adoptate de Guvernul Bolojan. Printre cele mai semnificative modificări cu impact direct asupra populației se numără majorarea TVA, introducerea obligației de plată a contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS) pentru pensiile care depășesc 3.000 de lei, creșterea accizelor, precum și schimbările din sistemul de asigurări de sănătate.

Carmen ISTRATE

Astfel, dacă ne referim la nivelul accizelor pentru mai multe categorii de produse, ca parte a noului pachet fiscal aprobat pentru reducerea deficitului bugetar, românii vor plăti mai mult pentru: carburanți (benzină, motorină): unde acciza a crescut cu 10%; băuturi alcoolice: acciza a crescut tot cu 10%; tutun și produse din tutun prelucrat (inclusiv alternative fără ardere): +3%; băuturi nealcoolice cu zahăr adăugat: unde acciza s-a majorat în funcție de cantitatea de zahăr.

Două cote de TVA - de 11% și 21%

Cotele TVA pentru alimente și medicamente sunt acum mai mari, în condițiile în care, până la 1 august, România avea trei cote TVA, respectiv de 5%, 9% și 19%. De la 1 august 2025 au rămas două cote TVA - 11% și 21%. Cota de 11% se aplică doar pentru: alimente, medicamente, cărți, HoReCa, lemne de foc, apă potabilă, canalizare, apă pentru irigații în agricultură și îngrășăminte, restul servi-

cilor și produsele din România fiind taxate cu TVA 21%. Inclusiv panourile fotovoltaice, locuințele de sub 120 mp și un preț mai mic de 120.000 euro, sau protezele dentare. Aceste categorii beneficiau, până la 1 august 2025, de TVA redus.

Mai detaliat - s-a eliminat aplicarea cotei reduse de 5% și se aplică 11% asupra bazei de impozitare pentru următoarele prestări de servicii și/sau livrări de bunuri precum: livrarea de medicamente de uz uman; băuturilor alcoolice/băuturilor nealcoolice; livrarea următoarelor bunuri: alimente, inclusiv băuturi, destinate consumului uman și animal, anima-

le și păsări vii din specii domestice, ale căror coduri NC se stabilesc prin normele metodologice, cu excepția: băuturilor alcoolice/ băuturilor nealcoolice care se încadrează la codul NC 2202; alimentelor cu zahăr adăugat, al căror conținut total de zahăr este de minimum 10 g/100 g produs, altele decât laptele praf pentru nou-născuți, sugari și copii de vârstă mică; suplimentelor alimentare definite de Legea 56/2021 privind suplimentele alimentare, cu modificările și completările ulterioare. serviciile de alimentare cu apă și de canalizare; livrarea apei pentru irigații în agricultură; livrarea de îngrășăminte și pesticide

de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă; livrarea de îngrășăminte chimice și de pesticide chimice de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă; livrarea de manuale școlare, cărți, ziare și reviste, pe suport fizic și/sau pe cale electronică, cu excepția celor care au, în totalitate sau în mod predominant, un conținut video sau un conținut muzical audio și a celor destinate exclusiv sau în principal publicității; serviciile constând în permiterea accesului la castele, muzee, case memoriale, monumente istorice, monumente de arhitectură și arheologice, grădini zoologice și botanice.

Cota de 11% TVA se aplică și lemnului de foc - livrarea către persoanele fizice de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare, care se încadrează la anumite coduri CAEN; livrarea pentru utilizarea drept combustibil de încălzire a rumegușului, deșeurilor de lemn neaglomerate potrivit legii, precum și unitățile de cult, furnizori de servicii sociale, publici și privați, acreditați, care prestează servicii sociale prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale; livrarea către persoane juridice sau alte entități, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, inclusiv școli, spitale, dispensare medicale și unități de asistență socială, de lemn de foc, sub formă de trunchiuri, butuci, vreascuri, ramuri sau sub forme similare; livrarea pentru utilizarea

drept combustibil de încălzire a rumegușului, deșeurilor de lemn neaglomerate potrivit legii, precum și unitățile de cult, furnizori de servicii sociale, publici și privați, acreditați, care prestează servicii sociale prevăzute în Nomenclatorul serviciilor sociale; livrarea locuințelor ca parte a politicilor sociale, inclusiv a terenului pe care sunt construite. Terenul pe care este construită locuința include și amprenta la sol a locuinței. În sensul prezentului titlu, prin locuință livrată ca parte a politicii sociale se înțelege: livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept cămine de bătrâni și de pensionari; livrarea de clădiri, inclusiv a terenului pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept case de copii și centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap; cazarea în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping; serviciile de

restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice, precum și a băuturilor nealcoolice care se încadrează la codul NC 2202.

Coasigurații neasigurați fără plată

Coasigurații nu mai beneficiază de asigurare de sănătate, dacă nu plătesc contribuție individuală. Și vorbim aici inclusiv de soții/soțiile sau părinții fără venituri, asigurați până la 1 august prin intermediul unui membru al familiei. Pentru a continua să beneficieze de servicii medicale (prin CNAS), aceștia trebuie să se asigure individual, prin depunerea Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice (D212).

Se reține, astfel, CASS - din indemnizația primită, lunar, de către instituția care plătește acest venit (instituțiile subordonate Ministerului Muncii), începând cu venitul, din indemnizația aferentă lunii august pentru categoriile:

- ◆ părinți aflați în concediu de creșterea copilului pentru indemnizația lunară acordată;
- ◆ persoane fizice

aflate în concediu de acomodare, privind procedura adopției;

- ◆ persoane care beneficiază de indemnizație de șomaj sau, după caz, de alte drepturi de protecție socială care se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii;

- ◆ persoane fizice care beneficiază de venit minim de incluziune;
- ◆ cei care primesc ajutor de incluziune și ajutor pentru familia cu copii, acordate în baza Legii 196/ 2016.

Plătesc CASS inclusiv deținuții politici precum: persoanele persecutate în timpul regimului comunist, persoanele deportate, prizonierii de război, veteranii de război, invalizi, văduvele de război etc. De asemenea, personalul monahal al cultelor recunoscute, aflat în evidența Secretariatului de Stat pentru Culte, nu mai este asigurat la sistemul asigurărilor sociale de sănătate fără plata CASS.

Concedii medicale cu indemnizații diferențiate

De la 1 august 2025, scade indemnizația pentru concediul medical.

Pensiile mai mari de 3.000 de lei, 10% CASS

Contribuția de Asigurări Sociale de Sănătate (CASS), de 10% se aplică asupra pensiilor care depășesc 3.000 de lei.

Exemplu de calcul pentru contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS), aplicabil unui contribuabil care

obține venituri din pensii în cuantum de 5.000 lei lunar: CASS în cotă de 10% se aplică la partea de venit care depășește plafonul neimpozabil de 3.000 lei/lună, adică 2.000 de lei, sumă asupra căreia se aplică cota de 10% - adică 200 lei.

Astfel, se vor face plăți diferențiate, în funcție de numărul de zile de concediu medical acordate. Astfel, cuantumul brut lunar al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite se determină raportat la fiecare episod de boală, după cum urmează: a) prin aplicarea procentului de 55% asupra bazei de calcul stabilite pentru pentru certificatele de concediu medical eliberate pentru o perioadă de până la 7 zile de incapacitate temporară de muncă; b) prin aplicarea procentului de 65% asupra bazei de calcul stabilite pentru certificatele de concediu medical eliberate pentru o perioadă cuprinsă între 8 și 14 zile de incapacitate temporară de muncă; c) prin aplicarea procentului de 75% asupra bazei de calcul stabilite pentru certificatele de concediu medical eliberate pentru o perioadă de peste 15 zile de incapacitate temporară de muncă. Cuantumul brut lunar al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă pentru bolile cardiovasculare stabilite se determină prin aplicarea procentului de 75% asupra bazei de calcul stabilite.

Roviniete mai scumpe, de la 1 septembrie

Începând cu 1 septembrie 2025, intră în vigoare Legea 141/2025, care aduce următoarele modificări privind rovinia pentru autoturisme. Tariful anual al roviniei

pentru autoturisme crește de la 28 la 50 euro (TVA inclus). Amenda pentru lipsa roviniei se majorează, de la 250 - 500 lei la 500 - 1.000 lei. Tarifele achitate înainte de aceas-

tă dată rămân valabile pentru întreaga perioadă de valabilitate pentru care au fost emise", a anunțat Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Burse de merit doar pentru câțiva elevi

Bursele pentru elevi au fost reconfigurate, astfel că de la 1 septembrie rămân doar 3 tipuri de burse din 5, plus bursele pentru mame minore. Bursele de merit vor fi reduse ca număr, pentru că, doar pentru 15% din elevii fiecărei clase se vor acorda acestea, condiția

fiind să aibă media între 9 și 10. Într-o clasă cu 26 de elevi, unde toți au media peste 9, de exemplu, vor lua bursă de merit doar 4 elevi.

Bursele pentru olimpici și cele de reziliență dispar, dar valoarea celor rămase este aceeași ca și în anul școlar 2024-

2025 - 450 de lei/merit și 300 lei/bursa socială. Mamele minore re-integrate într-o unitate de învățământ beneficiază de o bursă lunară în cuantum de 700 de lei, pe perioada desfășurării activităților didactice, cu condiția frecventării orelor de curs.

Biletele de tren și de metrou - mai scumpe

Ministerul Transporturilor propune majorarea tarifulor de călătorie cu metroul, ca urmare a majorării TVA de la 19% la 21% de la 1 august 2025. Anterior, instituția a propus și scumpirea biletelor de tren. Amintim că tarifele la metrou au fost majorate și de la 1 ianuarie 2025. Noul preț al unei călătorii cu metroul va fi 7 lei. Un abonament metropolitan și metrou pentru o lună va costa 160 lei, iar același abonament cumpărat pentru 12 luni va costa 1.410 lei.